Doświadczenia słoweńskie w komercjalizacji usług opiekuńczych i współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz osób niesamodzielnych

I OGÓLNOPOLSKI KONGRES
GOSPODARSTW OPIEKUŃCZYCH

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
„Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi”
„Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej
„Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020”
Za treść merytoryczną odpowiada KPODR w Minikowie

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

I Ogólnopolski Kongres
GOSPODARSTW OPIEKUŃCZYCH

Doświadczenie słoweńskie w komercjalizacji usług opiekuńczych i współpraca instytucjonalna dla osób z nich korzystających

Lili Mahne, AreaGea Instytut Rozwoju Wsi

Słoweńskie doświadczenia w komercjalizacji usług opiekuńczych i współpraca międzyinstytucjonalna

- Osoby bezrobotne – program partnerski dla zawodów publicznych w regionie Notranjska - Agenda 21 (1996 -2001)
- Model dla gospodarstw dydaktycznych – od małego projektu gminnego do transgranicznego międzyinstytucjonalnego projektu partnerskiego (sl/It) (2007 – 2014)
- Partnerstwo w CEMEKO (spółdzielnia współpracy międzypokoleniowej) (2014 – 2017)
- Model biznesowy współpracy społecznej dla osób starszych – praca eksperta w transgranicznym interinstytucjonalnym projekcie partnerskim (2014 -2015)
- HoCare - Dostawa Innowacyjnych rozwiązań dla Domu Opieki poprzez wzmocnienie współpracy poczwórnej helisy w regionalnych łańcuchach innowacyjnych, Interreg Europe, udział w projekcie jako ekspert (2016)
- Dziedzictwo społeczności Poprtnik – ochrona niematerialnego dziedzictwa chleba bożonarodzeniowego

Wiadomości ze Słowenii

Obszary wiejskie – wykorzystanie CLLD oraz innych programów do:

- Rozwijanie nowych zawodów
- Rozwijanie nowych usług
- Zapewnienie lepszej pozycji dla grup osób o specjalnych potrzebach.

Gospodarstwa są miejscem świadczenia różnorodnych **usług opiekuńczych**.

Osoby o specjalnych potrzebach jako część grup o specjalnych potrzebach – liczne projekty eksperymentalne i dobre praktyki pokazują, że możemy zrobić dla nich coś więcej i że mogą one być bardziej proaktywne.

Usługi opiekuńcze zawsze ukierunkowane są na ulepszenia i dodatkowe pieniądze.

Współpraca międzyinstytucjonalna jest potrzebna niemniej jednak trudna do osiągnięcia.

Rodzaje gospodarstw opiekuńczych w Słowenii można opisać w następujący sposób:

- **Przedsięwzięcie społeczne** – gospodarstwo zorganizowane na zasadach organizacji pozarządowej, które zapewnia miejsca pracy dla osób bezrobotnych.

- **Ośrodki terapeutyczne dla osób o specjalnych potrzebach** – wykorzystanie środowiska gospodarstwa i zarządzanie nim na zasadzie organizacji pozarządowej w układzie partnerskim ze świadczeniem różnych usług socjalnych i medycznych.

- **Gospodarstwa dydaktyczne** – wykorzystanie środowiska gospodarstwa i stylu życia w gospodarstwie do zajęć klasowych w terenie

- **Społeczność gospodarstwa domowego** – gospodarstwo jako platforma społeczna i kreatywna gdzie ludzie starsi mogą żyć razem

- **Centra mieszkalne** – gospodarstwo jako miejsce dla edukacji i kreatywnej pracy

- **Społeczności ludzkie** – gospodarstwo jako miejsce wykorzystujące terapeutyczne działanie gospodarstwa.

W Słowenii w ciągu kilku ostatnich lat przeprowadziliśmy wiele inicjatyw dotyczących gospodarstw opiekuńczych:

Kilka prac dyplomowych na Uniwersytecie w Ljubljanie – Wydział Rolnictwa

- Kilka projektów pilotażowych gdzie rozwijano partnerstwo pomiędzy publicznymi usługami socjalnymi/ edukacyjnymi/ opiekuńczo-zdrowotnymi oraz gospodarstwami
- Inicjatywy partii politycznych i organizacji pozarządowych we wprowadzeniu zmian legislacyjnych mających na celu wsparcie rozwoju gospodarstw opiekuńczych
- Dobre praktyki
- Rządowa zmiana legislacyjna

Tworzenie polityki

Rząd Słowenii zmienił **Rozporządzenie dotyczące działań dodatkowych w gospodarstwach** w maju 2018 – dodano możliwość oficjalnej rejestracji gospodarstwa opiekuńczego pomimo tego, że warunki takiej rejestracji nie zostały jeszcze jednoznacznie zdefiniowane.

Rozporządzenie mówi o tym, że gospodarstwo, które ma być zarejestrowane jako działalność gospodarcza powinno **ubiegać się o grant z Unii Europejskiej** dotyczący wspierania różnorodności działań w tego typu ośrodkach. Wnioski należy przygotować we współpracy z organizacją, która jest zarejestrowana w Izbie Społecznej (Social Chamber). W ten sposób w ciągu kolejnych dwóch lat rząd może obserwować realne przypadki i przygotować konkretne standardy.

Inicjatywy LAG

37 inicjatyw LAG w Słowenii:

Działania skoncentrowane na:

- Nowych produktach i usługach
- Nowych zawodach
- Grupach o specjalnych potrzebach

Eksperyment współpracy partnerskiej ukierunkowany na:

- inicjatywy LAG chcą rozwinąć projekty dotyczące przedsięwzięć socjalnych
- inteligentne inicjatywy wiejskie

HoCare - **Dostawa Innowacyjnych rozwiązań dla Domu Opieki poprzez wzmocnienie współpracy poczwórnej helisy w regionalnych łańcuchach innowacyjnych.**

- Oddolnie – innowacje wprowadzane przez użytkowników
- Zaprojektowane przez użytkowników
- Centralne innowacje użytkowników
- Aktywne starzenie się

- Poczwórna heliksa to **model współpracy innowacyjnej** lub środowisko innowacyjne, w którym **użytkownicy, przedsiębiorcy, badacze/ uniwersytety oraz władze publiczne** współpracują w celu stworzenia innowacji – rząd, przedsiębiorcy, ośrodki naukowe i osoby cywilne pracują razem kreując przyszłość i wprowadzają zmiany strukturalne wychodzące poza zakres możliwości jednej organizacji lub osoby, która mogłaby to zrobić samodzielnie.

Społeczność gospodarstwa domowego dla osób starszych Dovča

Idea innowacyjna Petera Prenzel'a – właściciela byłego gospodarstwa turystycznego, które zostało przekształcone w ośrodek dla osób starszych, które mogą być najemcami zgodnie z konkretnymi zasadami, gdzie najważniejszy jest szacunek jednej osoby do drugiej.

Trybunał Audytorów Słowenii przedstawił rządowi Słowenii to gospodarstwo jako przykład dobrej praktyki w roku 2017.

ProDomi

http://www.prodomi.si/

- Pierwsza prywatna agencja dla domów opieki w Słowenii
- Łączy ona osoby, które potrzebują opieki z tymi, którzy mogą ją świadczyć
- Agencja działa głównie w miastach
- Klientami są osoby, które mogą zapłacić za takie usługi (wyższa klasa średnia)

Dziedzictwo społeczności Parnas - http://zavod-parnas.org/

Konwencja Ramowa Rady Europy dotycząca Wartości Dziedzictwa Kulturowego dla Społeczeństwa sugeruje aby na gruncie lokalnym organizować społeczności promujące dziedzictwo kulturowe.

Strategia Dziedzictwa Europejskiego w Wieku XXI uznaje Dziedzictwo społeczności Parnas za dobrą praktykę z powodu :

a) dobrej współpracy partnerskiej pomiędzy społecznością lokalną, organizacjami pozarządowymi, ekspertami, władzami miasta

b) integracji osób starszych, młodych ochotników

c) międzypokoleniowego uczenia się

d) rozwoju ekoturystyki

Rodzinna Umowa o Dziedziczeniu

- przekazanie majątku następnemu pokoleniu
- umowa pomiedzy członkami rodzin mówiąca o tym, która osoba przejmie gospodarstwo po śmierci rodziców
- nowe związki i nowe zakresy obowiązków
- młode osoby przejmujące gospdarstwo

Model Projektowania Usługi

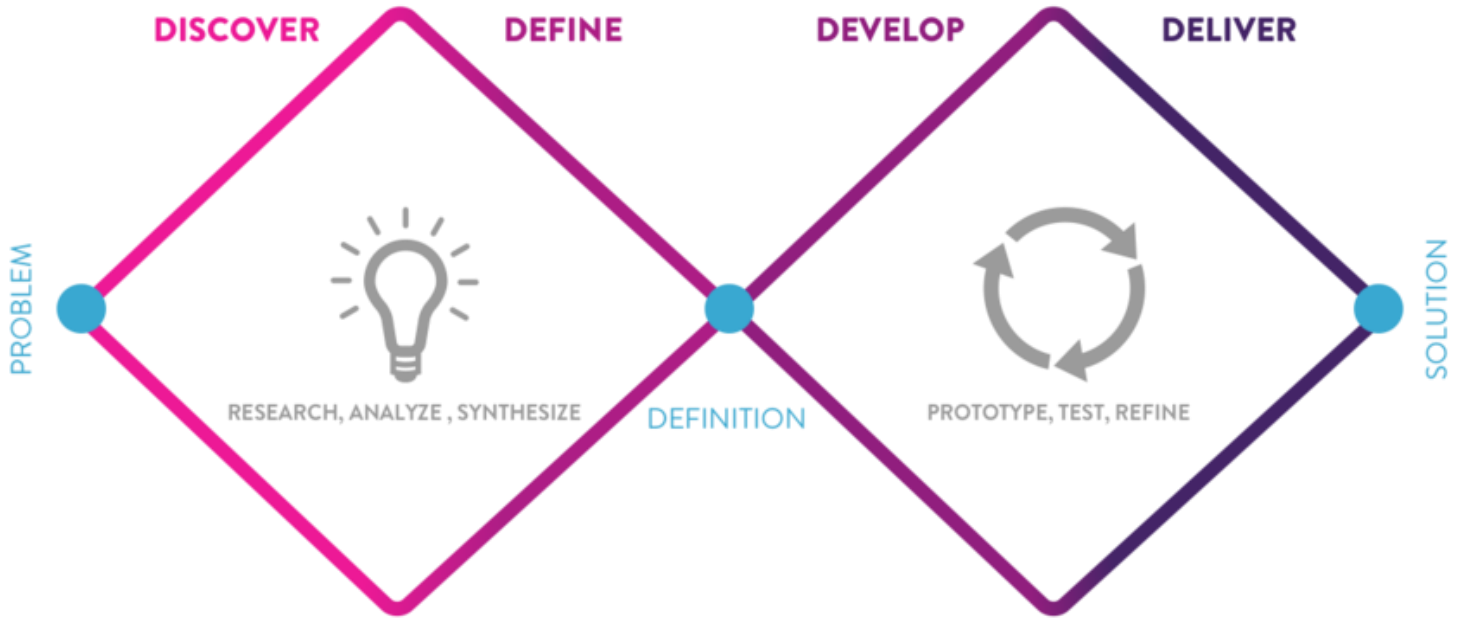

Poza Opieką Domową

kieruje zespołem mentorów składającym się z wolontariuszy w centrum pracy opiekuńczej dla osób niepełnosprawnych.

przekazała swój majątek (800.000 EUR) fundacji, która została założona w Centrum Nova Gorica zajmującym się współpracą międzypokoleniową.

projektuje ubrania, które pasują kobietom w każdym wieku, o różnej budowie ciała i wadze.